

u'čérə? • 'ti 'duša ('ti) 'jã:sna! 4. |osrednji, notranji del česa|: 'duša pŕ petro'lə:jke (: 'žogə) • čustv. **imeti dušo počrez kljub težki bolezni ne umreti**: 'ma'rija 'tud' 'mã: 'dušə pə-č're:s • čustv. **kaj ti leži na duši? kaj želiš povedati?**: pə'vè:, 'ká: tɛ lə'ži na 'dušə • čustv. **letel sem ipd. (tako hitro), da [bi hmalu (f = sem skoraj) dušo izpuštil zelo hitro teči**: sɛm 'ta:k 'l'iet'ə, da bɛ x'mã:žə 'dušə s'pu-s't'u • **mirne duše brez pomislekov, skrbí**: 'mí:erne 'duša ga spə's'tim na 'mɔ:rjə 'sã:mga • šalj., kadar se kaj razbije **saj nima duše predmet je mogoče nadomestiti**: a 'šã:lca se ja zdr'bjã? 'nə, 'sɛ: 'ne:ma 'duša. • 'duša pa 'tut' 'ni 'jəm'ə te g'ã:s • **vernih duš na verne duše |praznik 2. novembra|**: kə ja b'žə 'vé:rneɣ 'duš - 'a: smə čã:sə 'ró:žəŋ-krã:nc 'mó:d'ljə! • 'jutər bɔ 'vé:rneɣ 'duš • poud. **vpiti** (= dreti se = kroliti ipd.) **ko grešna duša (v vicah) a zelo glasno, navadno neartikulirano vpiti**: 'ja:zəs, 'kək ja u'p'jã - 'kə g'rɛ:šna 'duša u 'vicə **b zelo glasno jokati** (☐ vpiti na vse GRLO; vpiti ko čREVO (= SRAKA = ZVERINA = ŽERJAV = ŽIVINA)) • poud. **živa duša nihče**: 'živa 'duša me 'ni 'vid'ã, da b' mɛ pə'mã:ga'ã • 'živə 'dušə (nikomur) na pə'vem, 'ká: se ja nar'dj-žə • 'žive 'duša (nikogar) 'ni b'žə | ☐ + [Tominšek 1903: 18: daj. ed. »dúšb«; 19: daj. mn. »dúšb in dúšam«]

dušek ⇒ EKS

dušica ▶ 'dušca -e z ⟨⟩ ♦ bot. **materina dušica** **a** *materina dušica*: 'mã:terna 'dušca **b** redk. *migalica*: ma'rijənəm 'sɔ:zəkəm 'tut' 'ri:čajə 'mã:terna 'dušca (☐ ⇒ marijina SOLZIKA) | ☐ +

dušiti ▶ 'dušət (in 'dušt) tudi də'sit də'sim nd. ('dušə (in duš) -šte; 'dušu (tudi də-'ši) də'si'ã -ə, mn. də'silɛ itd.) 1. d. koga/kaj **dušiti koga/kaj a** |ovirati, oteževati dihanje|: 'dɛm_je də'si **b** |moriti z onemogočanjem dihanja|: u 'ã:gɛrjə sə jəɣ də'silɛ 2. d. kaj **klati kaj** |ubi-jati domače živali za hrano, navadno z nožem|: 'kɔ:m g'rɛ:š pa 'dɛ: nap'rɛ: pra'siča də'sit? 3. nov. d. kaj **dušiti** |kuhati|: 'mí:esə ja t're:ba də'sit 'na:j-p'rɛ: | ☐ k 1 ⇒ DAVITI; k 2 ⇒ KLATI; k 3 ⇒ TENSTATI | ☐ +

▶ **dušiti se** ▶ 'dušət (in 'dušt) tudi də'sit də'sim nd. (⇒ DUŠITI) **dušiti se**: 'dušət smə se za'čɛ:lɛ, kə smə b'lɛ 'nətər zap'rɛ:tɛ - 'ri:čə, 'kò:k nas ja b'žə! |

☐ GAGATI | ☐ +

dušnakose ▶ 'dušna'kɔ:se medm. ⟨⟩ kletv., redk. *izraža podkrepitev trditve*: 'duš-na'kɔ:se, 'le: pə'čã:kɛ 'me: | ☐ ⇒ DUŠ | ☐

dušnik ▶ dəš'nɪk -a m (im. mn. -'nikɛ) *dušnik* |odprtina za zračenje|: pŕ 'kɔ:pɛ sə b'lɛ pa 'ta:k u'kɔ:lnəu'kɔ:lɛ 'ta:k_ə nɛ dəš'nikɛ. 'puɔ: ja pa na tis'tɛɣ dəš'nikɛx 'puɔ:l tis'tɛ 'dɛm 'šɔ: 'vən. | ☐ +

dva¹ ▶ d'vã: d'vɛ: d'vɛ: glav. štev. (rod. = mest./or.) d've:x (in d'vɛ:-), daj. = or. d've:m star., redk. d've:mɛ) **dva** 1. |izraža število| **a** v samostalniški rabi: 'ja:na pa 'ja:na ja d'vɛ: • 'kumɛ d'vã: s'ma:, pa 'tò:k ɛ'le:ktŕke p'ã:čəma • 'ura ja d'vɛ: • ub d've:x p'ruɔ:č (nekaj čez drugo uro) ja 'pa:ršã - ub d've:x pə'pɔ:d'nɛ (: 'zutŕɛ = pə'nɔ:čə) • 'dɛ: g're:ɥc na d'vɛ: (vklopi (električni aparat) na stopnjo ena; ☐ DVOJKA) **b** v prilastkovni rabi: d'vã: b'rã:ta (: ut'ruɔ:ka) • d'vɛ: dɛk'lɛ:tɛ (: 'xišə) • [d'vɛ: 'ja:jcɛ (f = d'vã: 'ja:jca) • prad_()vɛ:m 'le:təm pa 'pɔ: **c** poudarja dvojinu: tis'te d'vɛ: 'rus'-kine • 'kɛ:ra d'vɛ: um'rɛ:le sta 'vã:ša? • 'tətale d'vã: 'nɛ: g'rɛ:ta • ⇒ dati za dva DECI • ⇒ dve CVIBI • ⇒ ena dve (⇒ EN) • ⇒ EN dva tri • ⇒ imeti dve levi ROKI • ⇒ iti na dva DECI • ⇒ iti na dva KONCA • ⇒ iti se med dvema ognjema (⇒ OGENJ²) • ⇒ narediti kaj na EN dva tri • ⇒ ta MLADA dva (MLADI m) • ⇒ ta STARA dva (STARI m) | ⇒ DVA², DVE | ☐ +

▶ **dva**² ▶ d'vã: -- glav. štev. m. sp. ⟨⟩ **dva** 1. |izraža število|: ukɔl d'vã: 'me:tra ja 'dɔ:ga 2. |izraža številko|: **a** d'vã: 'ta:u-žənd_ 'inɛrjə **b** redk. 'te:kma ja b'žã: d'vã: 'ja:na • d'vã: 'nu'ã ja b'žə | ⇒ DVA¹ | ☐ k 2b ⇒ DVE | ☐ + [Tominšek 1903: 25: im., daj. m. sp. »„dvã“ in ubã (dat. dvémaj, u'bémaj!).«]

▶ **dve** ▶ d'vɛ: -- glav. štev. ž./s. sp. ⟨⟩ **dve** 1. |izraža število|: kɔl d'vɛ: 'lɛ:tɛ bɔ s'tã:ra 2. |izraža številko|: **a** na'piz d'vɛ: • mate'mã:tɛkə 'mã:m d'vɛ: • pŕ sã'vɛ:nščinɛ ja d'vɛ: 'duɔ:b'u **b** 'nã:šə sə z'mã:galɛ d'vɛ: 'nu'ã | ☐ k 2 DVA¹-²; k 2a ⇒ DVOJKA | ☐ +

dva³ ▶ d'va: ⟨⟩ polcit. • ⇒ narediti kaj na EN dva tri | ☐ +

dvadeci ▶ d'vã:dɛ:cɛ -- -- prid. ⟨⟩ *dvadecilitrski*: d'vã:dɛ:cɛ g'ã:s • d'vã:dɛ:cɛ 'sɔ:k (v dvadecilitrski embalaži) • 'tət'-le g'ã:s ja 'dɛ:cɛ, 'un'le pa d'vã:dɛ:cɛ |